

Afval of grondstof?

Lespakket

**UTRECHT
SCHONE STAD**

Groep 6/7/8

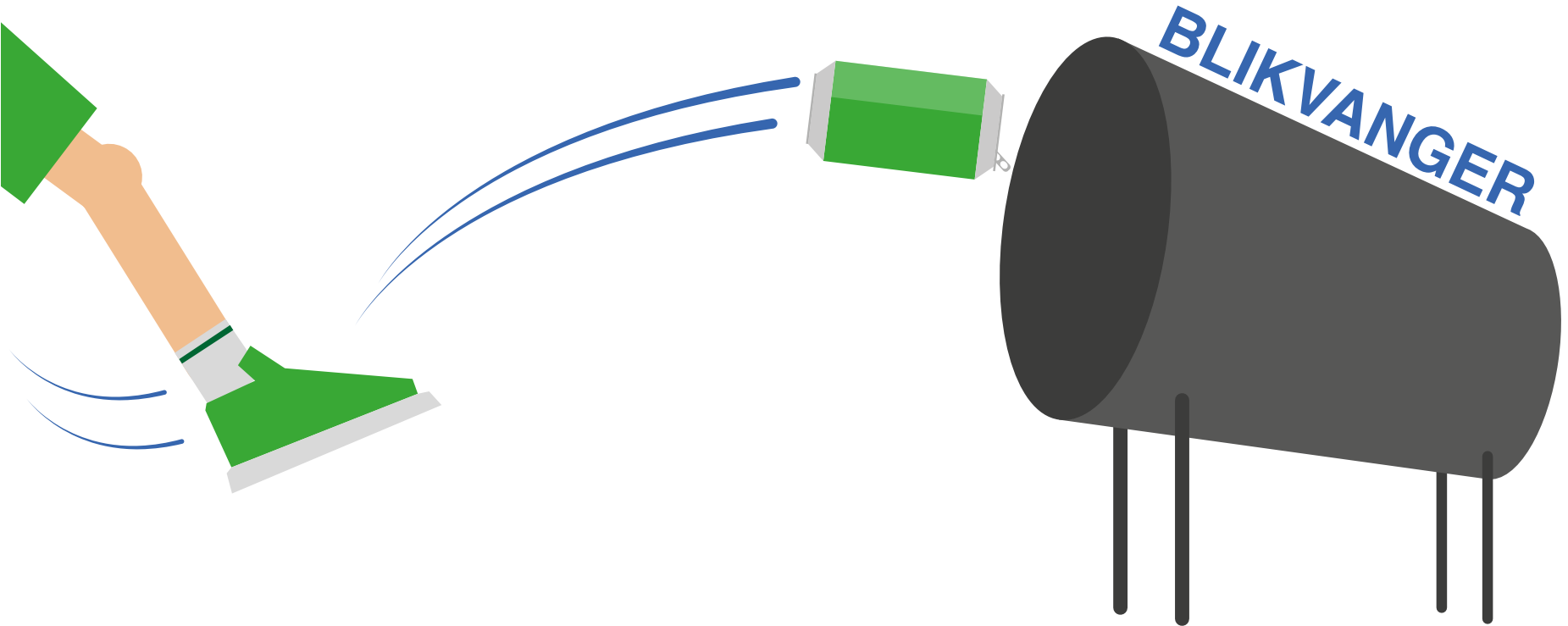

Gemeente Utrecht

**Utrecht.nl/
afvallespakket**

Doelen van de les

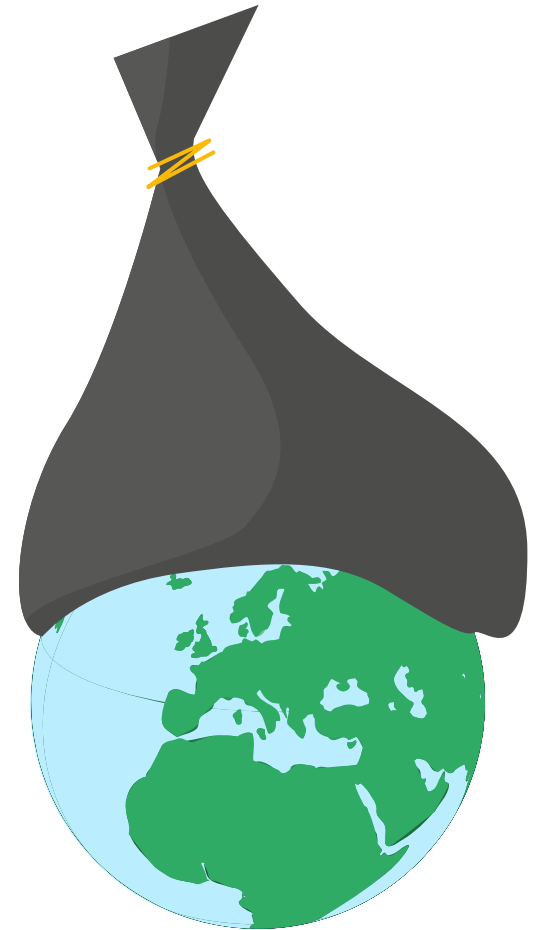
- Je leert en bedenkt hoe je voor minder afval kunt zorgen.
- Je ontdekt op welke manieren je afval opnieuw kunt gebruiken.
- Je leert wat er met jouw afval gebeurt nadat jij het weggooit.
- Je kunt uitleggen wat een circulaire economie is.

Wat weet je al over afval, grondstoffen en afval verminderen?

Praat met de klas over deze stellingen:

- In de natuur bestaat geen afval.
Eens / oneens
- Fabrieken maken te veel verpakkingen.
Eens / oneens
- Er zijn genoeg grondstoffen voor alle mensen op aarde.
Eens / oneens

Filmpje

- Wat is afval eigenlijk?

Filmpje

Klik hier voor het filmpje **Hoe zorg je op school voor minder afval?**

- Welke tips geven de kinderen en de leerkracht?
- Wat voor knutselwerkje van afval zie je op het schoolplein?

Doen

Pak allemaal je eten en drinken uit je tas. Bewaar alle verpakkingen en ander afval dat overblijft, zoals fruitschillen. Weeg het afval van de hele klas.

- Hoeveel is het? _____
- Hoeveel is dat in 1 schoolweek? _____
- En in 1 maand? _____ en 1 jaar? _____

Hoe kunnen jullie zorgen voor minder afval bij het middageten en bij de kleine hap? Bedenk 3 dingen.

1

2

3

Opdracht: minder afval!

Op de afbeelding zie je allerlei manieren om te zorgen voor minder afval.
Wat betekent hergebruiken? En recyclen?

Opdracht: minder afval!

Trek lijnen van de afbeeldingen naar de woorden die erbij horen.

weigeren

verminderen

hergebruiken

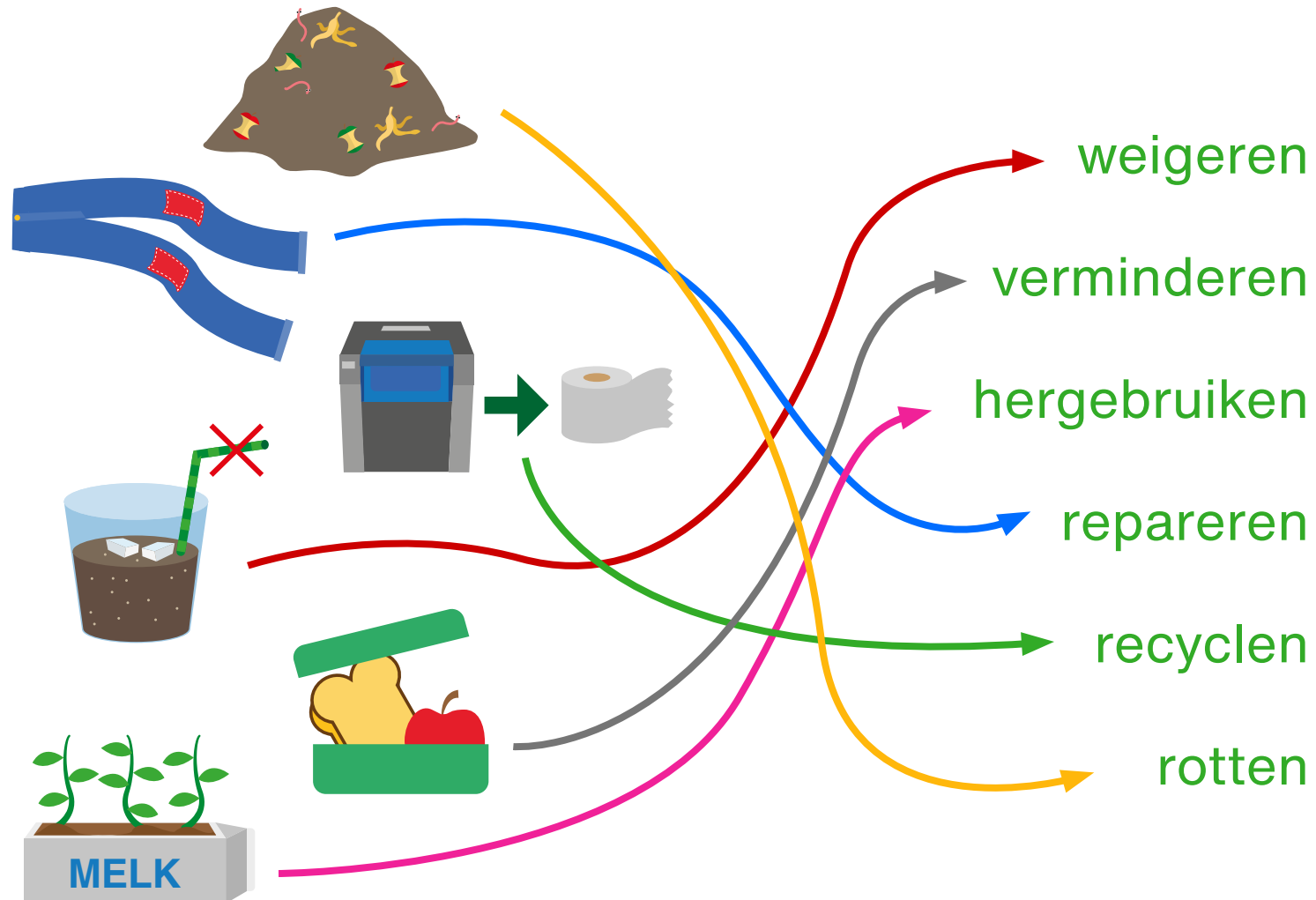
repareren

recyclen

rotten

Antwoorden

Trek lijnen van de afbeeldingen naar de woorden die erbij horen.

Filmpje

Klik hier voor het filmpje **Naar het Repair Café**

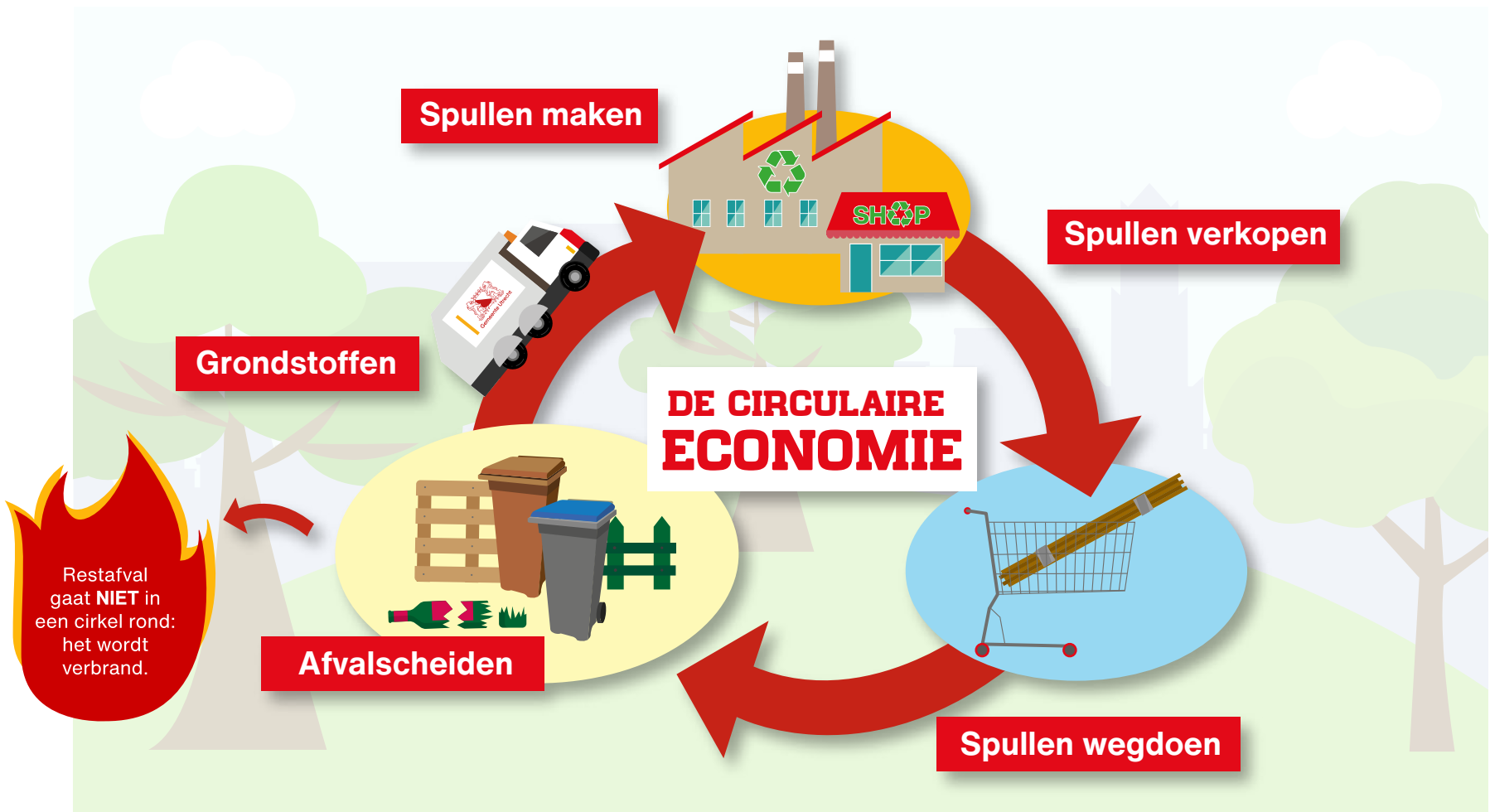
- Wat doen de vrijwilligers van het Repair Café?
- Met welke spullen van thuis zou jij naar het Repair Café kunnen gaan?
- Op welke andere plekken kun je spullen laten repareren?

Filmpje

Klik hier voor het filmpje **Hoezo afval?**

- Wat verkopen ze bij werkplaats Buurman?
- Hoe komen ze aan die spullen?
- Wat vind jij: verkopen ze afval bij werkplaats Buurman?
- Welke andere plekken ken je, waar je gebruikte spullen kunt kopen?

- Je weet nu dat je afval opnieuw kunt gebruiken. In een circulaire economie bestaat geen afval. Want al het afval wordt hier opnieuw een grondstof.
- Dus goed je afval, of nee: je grondstoffen scheiden! Zo blijft alles in een kring rondgaan.

DE LINEAIRE ECONOMIE

Beantwoord de vragen

- Wat betekent het woord circulair? En economie?
- Wat is volgens jullie een lineaire economie? Wat is daarvan een nadeel?
- Waarom wordt restafval verbrand?

Bespreek de stellingen met de klas:

- De circulaire economie is een goede oplossing voor een wereld zonder afval.
Waar/niet waar
- Het is onmogelijk om te leven zonder afval.
Waar/niet waar
- Met een lineaire economie kunnen we prima blijven doorgaan.
Waar/niet waar

Filmpje

Klik hier voor het filmpje **Maak iets moois van afval**

- Doen! Knutsel zelf iets moois van afval!

Filmpje

Klik hier voor het filmpje **Recycling**

- Waarom is goed afvalscheiden belangrijk?

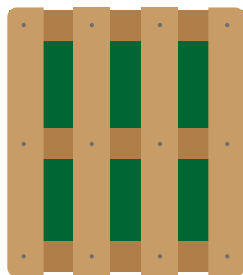
Spel: afval of grondstof?

Speel het spel in groepjes. Ieder groepje krijgt een set kaartjes.

- Hussel de kaartjes en leg ze daarna op tafel met de afbeeldingen naar boven.
- Leg links op tafel alle kaartjes met foto's van goed gescheiden afval (de grondstoffen).
- Leg rechts de kaartjes met afbeeldingen van producten die je van afval (grondstoffen) kunt maken.
- Zoek steeds de juiste grondstof bij het juiste product.

Antwoorden

Antwoorden

Van plastic petflessen en bekers wordt kleding van de stof 'fleece' gemaakt. Maar je kunt er ook filament van maken. Dat is 'inkt' voor een 3D-printer.

Antwoorden

Van oud metaal worden nieuwe spullen gemaakt, zoals broodroosters en fietsen. In recyclingfabrieken vermalen ze het metaal. Daarna wordt het omgesmolten tot nieuw metaal.

Antwoorden

Van groente- fruit en tuinafval (gft) kun je compost maken.
Dat is goed voor planten in de tuin.

Antwoorden

Van oud frituurvet wordt biodiesel gemaakt. Dat is een brandstof, net als benzine. Auto's kunnen hierop rijden.

Antwoorden

Van oud papier wordt wc-papier gemaakt, maar ook schrijfblokken en kranten.

Antwoorden

Wist je dat van oude verfblikken spijkers gemaakt worden?

Antwoorden

Van oud textiel worden bijvoorbeeld poetsdoeken en nieuw garen gemaakt.

Antwoorden

Van lege potjes en flessen wordt weer nieuw verpakkingsglas gemaakt.

Keuzeopdracht 1

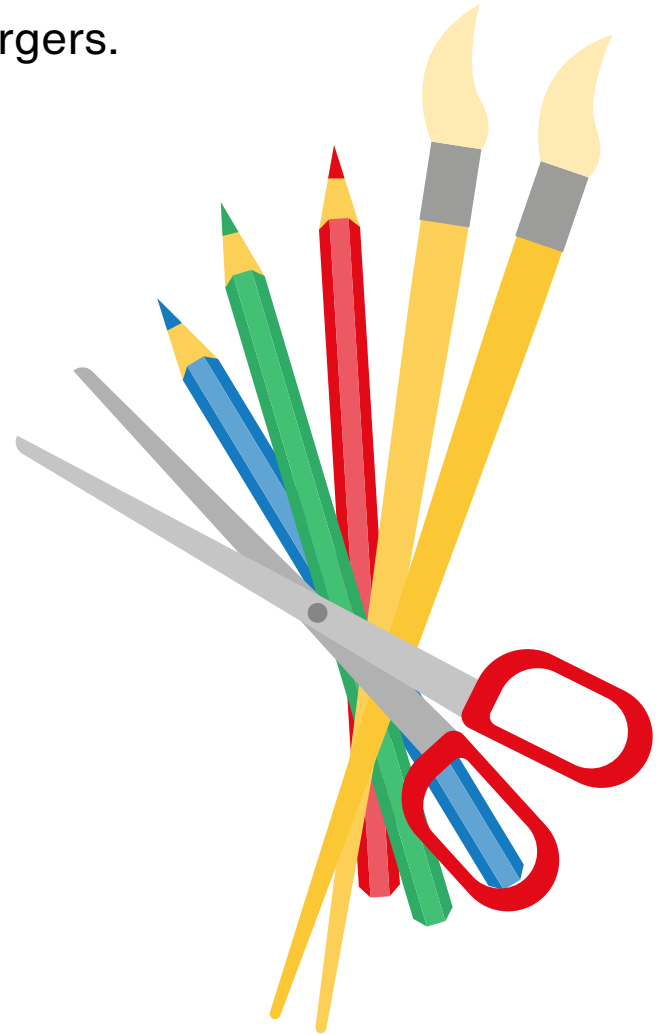
Flyer maken

Hoe kun je thuis minder afval maken?

Maak een flyer met tips voor je ouders of verzorgers.

Werk in groepjes van vier, of alleen:

1. Luister naar de uitleg.
2. Bedenk tips met je groepje en maak samen een top 5.
3. Schrijf jullie top 5 op. En bedenk een titel voor je flyer.
4. Maak nu allemaal je eigen flyer. Je mag tekenen, verven, een collage maken, ...
5. Klaar? Bekijk de flyers van je groepje. Neem je eigen flyer mee en lees hem samen thuis.

Keuzeopdracht 2

Bedenk een slimme verpakking

1. Luister naar de uitleg. Maak groepjes van twee.
2. Bedenk met je klasgenoot een verpakking die geen afval wordt. Een voorbeeld: chocopasta in een drinkglas. Gebruik je fantasie!
3. Teken een ontwerp of maak een maquette (een klein 3D-model). Hoe ziet het eruit? Van welk materiaal is het gemaakt? Wat kun je ermee doen als de verpakking leeg is? Of verdwijnt de verpakking op een of andere manier?
4. Klaar? Laat je ontwerp of maquette zien in de kring.

Doen

Daysha en Jesper gaan hun best doen om afval te voorkomen.

Doen jullie ook mee, met de klas? Schrijf 3 goede voornemens op:

1

2

3

TIP! denk ook aan jullie ideeën voor afval verminderen op dia 6.

Zó kun je zorgen voor minder afval

Gebruik
metalen of
bamboe
rietjes

Maak zelf
tandpasta!
Bewaar in een
glazen potje.

Filmpje

Klik hier voor het filmpje **Samen houden we Utrecht schoon!**

Goed gedaan! Je bent klaar met
de les **Afval of grondstof?**

Wil je weten hoe je afval moet scheiden? En hoe je kunt zorgen voor minder zwerfafval?
Doe dan de lessen **Afvalscheiden, hoe en waarom?** en **Zwerfafval? Ruim 't op!**

Colofon

Tekst: Lonneke Crusio

Vormgeving & illustraties: Kris Kras, context, content and design

Foto's: Lonneke Crusio, Esther van der Heijden, Hatseflats Film, Flickr, Pixabay, Ultimaker, Wikimedia Commons.

De gemeente Utrecht heeft ernaar gestreefd de auteurs- en beeldrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Bent u toch van mening dat we u hebben benadeeld?

Neem dan contact op via samenschoon@utrecht.nl